

**ANALISIS KONTRASTIF STRUKTUR ASAS AYAT
BAHASA ARAB DAN MELAYU**

BAHARUDDIN BIN SHAHMAN

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2012**

**ANALISIS KONTRASTIF STRUKTUR ASAS AYAT
BAHASA ARAB DAN MELAYU**

BAHARUDDIN BIN SHAHMAN

**DISERTASI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN BAGI
IJAZAH SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2012**

UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama: **Baharuddin bin Shahman**

No. K.P/Pasport: **741126-10-5077**

No. Pendaftaran/Matrik: **TGA050028**

Nama Ijazah: **Sarjana Pengajian Bahasa Moden**

Tajuk ~~Kertas Projek/Laporan Penyelidikan/Disertasi/Fesis~~ (“Hasil Kerja ini”):

Analisis Kontrastif Struktur Asas Ayat Bahasa Arab Dan Melayu

Bidang Penyelidikan: **Kontrastif**

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya (“UM”) yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa juga cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon:

Tarikh: 4 Jun 2012

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi:

Nama: **Dr Wan Hassan Wan Mat**

Jawatan: **Penyelia**

Tarikh: 4 Jun 2012

ABSTRAK

Tajuk kajian ini ialah “ **ANALISIS KONTRASTIF STRUKTUR ASAS AYAT BAHASA ARAB DAN MELAYU** ” , merupakan tajuk yang penting bagi mencari sebarang persamaan dan perbezaan antara kedua-dua bahasa tersebut. Hasil kajian tajuk ini dapat menambahkan lagi kefahaman dan penguasaan bahasa Arab sebagai bahasa kedua di samping bahasa ibunda.

Kajian ini dilakukan adalah bertujuan untuk memberikan pendedahan yang lebih jelas dan mendalam kepada pelajar dan guru mengenai struktur asas ayat antara bahasa Arab dan bahasa Melayu.

Namun secara khususnya, kajian ini adalah berobjektifkan untuk penjelasan bentuk-bentuk asas ayat bahasa Arab, menjelaskan bentuk-bentuk asas ayat bahasa Melayu, mengenalpasti persamaan dan perbezaan yang berlaku antara bahasa Arab dan bahasa Melayu dan seterusnya memberikan pendedahan dan pemahaman yang lebih mudah dalam memahami dan menguasai bahasa Arab.

Kajian ini dibahagikan kepada tujuh bab. Bab pertama merupakan pengenalan kepada kajian yang akan dilaksanakan, iaitu berkaitan dengan latar belakang kajian, permasalahan kajian, skop kajian, objektif, tinjauan kajian yang berkaitan, metod dan kaedah kajian serta rangka kajian yang diatur. Di dalam bab kedua pula, penulis menerangkan perkara yang berkaitan dengan pengenalan analisis kontrastif dan beberapa pendapat ahli linguistik tentang pentakrifan, sejarah dan teori-teori yang berkaitan.

Manakala di dalam bab ketiga, penulis menjelaskan mengenai pengenalan subjek dan predikat di dalam bahasa Arab dan bahasa Melayu serta perkaitan antara kedua-dua asas tersebut. Di dalam bab keempat, penulis akan memberikan pengenalan mengenai asas pembinaan ayat bahasa Arab berserta contoh-contoh yang berkaitan. Manakala di dalam bab

kelima pula, pendedahan mengenai pengenalan asas pembinaan ayat bahasa Melayu dan contoh-contoh yang jelas.

Di dalam bab keenam, penulis memberikan penekanan tentang kajian kontrastif yang dijalankan dari segi persamaan antara bahasa Arab dan bahasa Melayu seterusnya menghuraikan perbezaan yang berlaku antara kedua-duanya. Ini merupakan bab yang penting untuk diberikan perhatian.

Di dalam bab ketujuh, penulis membuat beberapa rumusan dan cadangan yang boleh diaplikasikan dan dilaksanakan oleh pihak tertentu bagi merealisasikan tujuan kajian ini bagi memberikan kefahaman yang jelas dan dapat menguasainya di kalangan guru dan pelajar.

ABSTRACT

The topic studied is about “ **BASIC STRUCTURAL CONTRASTIVE ANALYSIS OF ARABIC AND MALAY SENTENCES** ” , is subject that important to find any similarities and differences between both of those languages. This results of this servay could add more understanding and mastery of Arabic as second language beside their mother tongue.

This study aimed to proffer clearer exposure and deep understanding to students and teachers of basic structure between Arabic and Malay language. However, the study is especially to explain the basic Arabic sentences, and explaining the basic forms of the Malay language, identify similarity and the differences between Arabic and Malay language and give further exposure and understanding that easier way to understand and mastery of Arabic.

This study also divided into seven chapters. Chapter one is the introduction on study that will be implemented, which related to research background, study problems, study scope, objectives, study survey which related to the method and pedagogy also the framework that arranged. Author will elaborate in chapter two matters related to contrastive analysis's introduction and a few of linguistic member's opinion on definition, history and theories which related.

While in the chapter three, will explain on subject introduction and predicate in Arabic and Malay language and the association between languages. In chapter four, author would be administering introduction on construction basic of Arabic sentences by giving related examples.

While in chapter five on the other hand, expose on construction of basic introduction of the Malay language sentences and giving related examples. In chapter six is emphasis on study contrastive that operating from the similar aspect between Arabic and Malay language

and describe the differences which occurred between both languages. This chapter is very important to be observed.

In chapter seven, author will make a conclusion and several proposals that could be apply and executed by certain parties to realise aim of this study to give understanding and mastery of Arabic among teachers and students.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala puji dan syukur dipanjatkan kepada Allah s.w.t yang telah memberikan kesempatan dan inayah-Nya untuk penulis melengkapkan kajian ini sebagaimana yang telah dirancangan. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w yang telah membawa rahmat ke serata alam untuk umatnya dengan membawa risalah al Quran, yang menjadikan bahasa Arab sebagai bahasa dakwah untuk disampaikan ke seluruh umat manusia bagi meneruskan perjuangan baginda mendaulatkan bahasa al Quran.

Di sini penulis dengan berbesar hati ingin merakamkan jutaan terima kasih yang tidak terhitung kepada :

Dr Wan Hassan bin Wan Mat, pensyarah Fakulti Bahasa & Linguistik dan penyelia bagi kajian kontrastif ini. Beliau seorang yang tabah menghadapi karenah penulis, banyak memberikan nasihat dan tunjuk ajar dan panduan bagi memudahkan lagi kajian ini dijalankan dan dilengkapkan hingga kini. Penulis amat berterima kasih di atas jasa dan sumbangannya sepanjang kajian ini dilakukan.

Dr Mohd Rosdi bin Ismail, yang telah mengajar subjek kontrastif dan beliau telah memberikan ilham untuk penulis menceburi bidang kajian kontrastif ini bagi memenuhi kehendak pelajar dan guru serta umat Islam semuanya.

Tidak lupa juga kepada semua tenaga pengajar Fakulti Bahasa & Linguistik, Universiti Malaya yang terlibat secara langsung di dalam program Kursus Sarjana Pengajian Bahasa Moden serta kakitangan, penulis mengucapkan ribuan terima kasih dan syabas di atas segala tunjuk ajar yang diberikan. Tidak dilupai rakan-rakan seperjuangan yang sama-sama mengharung keperitan, rakan-rakan di SMKA Simpang Lima, Sg Besar dan juga SAM Sg Haji Dorani, Sg Besar yang senantiasa memberikan dorongan dan sokongan kepada penulis.

Kepada ayahanda, Tuan Haji Shahman bin Adnan dan ibunda, Puan Hajjah Suliyah binti Kassin Paviro ; kalianlah yang paling banyak mendidik diri ini sifat sabar dan tidak menyerah kalah sebelum masanya

Isteriku yang dicintai, Puan Siti Rahil binti Osman (UMI) ; pengorbananmu umpama Ummu al-Mukminin, tidak mengenal penat lelah, jerit perih bersama mengharungi kehidupan ini. Ku pohonkan jutaan kemaafan sekiranya menyulitkan dan menyusah dirimu, semoga Allah membalas dengan setimpalnya,

Banati al-sitta: t, Barirah as Subai'ah, Bahiratuz Zulfa, Basyiratul Ulfa, Bahjatul Ulya, Balqis, Bari'atul as Syadiyah, kalianlah permata biru abiyy, maafkan abiyy kerana sering meninggalkan kalian tanpa kasih sayang sepenuhnya, semoga kalian dapat meneruskan bagi memartabatkan ilmu selepas abiyy dan ummiyy,

Semoga kalian diberikan rahmat dan nikmat seluas-luas dari Allah s.w.t sebagai balasan di atas sokongan dan dorongan yang diberikan sehingga selesainya kajian ini. Wassalam.

Al-Faqi:r fi: al-ilmi

Baharuddin bin Shahman (TGA050028)

Jalan Parit Bharu, Kg Bukit Cheraka,

45800 Jeram, Kuala Selangor

Selangor Darul Ehsan

KANDUNGAN

PERAKUAN KEASLIAN	ii
ABSTRAK	iii-iv
ABSTRACT	v-vi
PENGHARGAAN	vii-viii
ISI KANDUNGAN	ix-xviii
TRANSLITERASI EJAAN ARAB KE MELAYU	xix

BAB PERTAMA

Pengenalan

1.0	Pendahuluan	1
1.1	Pernyataan Masalah	3
1.2	Latar Belakang Kajian	4
1.3	Objektif Kajian	5
1.4	Skop Kajian	5
1.5	Tinjauan Kajian Lalu	8
1.6	Metodologi Kajian	11
1.7	Rangka Kajian	12

1.8	Kesimpulan	13
-----	------------	----

BAB KEDUA

ANALISIS KONTRASTIF

2.0	Pendahuluan	15
2.1	Definisi Analisis Kontrastif	15
2.2	Latar Belakang Sejarah Permulaan Analisis Kontrastif	19
2.3	Hipotesis Analisis Kontrastif	21
	2.3.1 Versi Kuat Analisis Kontrastif	23
	2.3.2 Versi Lemah Analisis Kontrastif	24
2.4	Kesimpulan	25

BAB KETIGA

SUBJEK DAN PREDIKAT DI DALAM BAHASA ARAB

3.0	Pendahuluan	27
3.1	Subjek Dan Predikat Dalam Bahasa Arab	28
	3.1.1 Mubtada'	28
	3.1.1.1 Jenis-jenis Mubtada'	28
	1. Mubtada' Yang Memerlukan Khabar	29

i- Ism Sari:h	29
ii- Ism Ta'wi:l	29
iii- Ism Mabni:yy	30
2. Mubtada' Yang Tidak Memerlukan Khabar	33
3.1.1.2 Ciri-ciri Mubtada'	34
a. Al-Ism	34
b. Al-Ma'rifat	35
c. Al-Mufrad	36
d. Al-Raf'	38
3.1.2 Khabar	39
3.1.2.1 Jenis-jenis Khabar	40
a. Khabar Mufrad	41
b. Khabar al-Jumlat	43
c. Khabar Shibhu al-Jumlat	44
3.1.2.2 Ciri-ciri Khabar	45
a. Ism al-Nakirat/Kata Nama Indifinit	45
b. Bentuk Keterangan	46
c. Pelengkap Bagi Ayat	47
d. Al-Raf'	47
3.1.3 Kesimpulan	48
3.2 Subjek Dan Predikat Dalam Bahasa Melayu	48

3.2.1 Pengertian Subjek	48
3.2.2 Pengertian Predikat	51
3.2.3 Kesimpulan	54

BAB KEEMPAT

PEMBENTUKAN STRUKTUR ASAS AYAT BAHASA ARAB

4.0	Pendahuluan	55
4.1	Penggolongan Kata Dalam Bahasa Arab	55
	4.1.1 Al-Ism/Kata Nama	56
	4.1.2 Al-Fi'l/Kata Kerja	59
	4.1.3 Al-Harf/Partikel Sendi	61
4.2	Ciri-ciri Asas Ayat Bahasa Arab	62
	4.2.1 Al-Naw'/Genus	62
	4.2.2 Al-'Adad/Bilangan	64
	4.2.3 Al-Nakiraṭ Dan Ma'rifaṭ/Am Dan Khas	65
	4.2.4 Al-'Ira:b/Infleksi	66
	1. al-Raf'u/Nominatif	67
	2. al-Nasb/Akusatif	67
	3. al-Jarr/Genetif	68

4. al-Jazm/Jusif	68
4.2.5 Al-Zama:n/Masa	68
4.2.6 Keserasian	69
4.3 Pembentukan Struktur Asas Ayat Bahasa Arab	72
4.3.0 Pendahuluan	72
4.3.1 Asas Ayat Bahasa Arab	72
4.3.2 Struktur Asas Binaan ayat Bahasa Arab	74
4.3.2.1 Pembentukan Struktur al-Jumlat al-Fi'iliyat/Ayat Verbal	74
4.3.2.2 Pembentukan Struktur al-Jumlat al-Ismiyyat/Ayat Nominal	82
4.3.3 Pengembang Ayat Bahasa Arab	98
4.4 Kesimpulan	107

BAB KELIMA

PEMBENTUKAN STRUKTUR ASAS AYAT BAHASA MELAYU

5.0 Pendahuluan	108
5.1 Pengertian Sintaksis	108

5.2	Penggolongan Kata Dalam Bahasa Melayu	109
5.2.1	Kata Nama	109
5.2.2	Kata Kerja	111
5.2.3	Kata Adjektif	112
5.2.4	Kata Tugas	113
5.3	Frasa Dalam Binaan Ayat Bahasa Melayu	113
5.3.1	Konsep Frasa	113
5.3.2	Binaan Frasa	114
5.3.3	Ciri-ciri Frasa	116
5.3.4	Jenis-jenis Frasa	119
5.3.4.1	Frasa Nama	119
5.3.4.2	Frasa Kerja	123
5.3.4.3	Frasa Adjektif	128
5.3.4.4	Frasa Sendi Nama	133
5.4	Klausa Dalam Binaan Ayat	138
5.4.1	Konsep Klausa	138
5.4.2	Jenis Klausa	139
5.4.3	Ciri-ciri Klausa	140
5.5	Pengertian Ayat, Urutan Kata Dan Intonasi	142
5.6	Ciri-ciri Asas Ayat Bahasa Melayu	143

5.6.1	Tertib	143
5.6.2	Gender	144
5.6.3	Bilangan	144
5.6.4	Masa	145
5.6.5	Penggandaan	146
5.7	Ayat Dasar	146
5.7.1	Konsep Ayat Dasar	146
5.7.2	Pola Ayat Dasar	147
5.7.3	Ciri-ciri Ayat Dasar	147
5.8	Susunan Dalam Ayat	150
5.8.1	Susunan Biasa	150
5.8.2	Susunan Songsang	150
5.8.3	Bentuk Ayat Songsang	151
5.9	Pengguguran Dalam Ayat	155
5.9.1	Konsep Pengguguran	155
5.9.2	Jenis Pengguguran	156
5.9.2.1	Pengguguran Dalam Ayat Tunggal	156
5.9.2.2	Pengguguran Dalam Ayat Majmuk	158
5.10	Ragam Ayat	160

5.10.1	Ayat Aktif	161
5.10.1.1	Jenis Ayat Aktif	161
5.10.2	Ayat Pasif	162
5.11	Kesimpulan	165

BAB KEENAM

PERBANDINGAN STRUKTUR ASAS AYAT BAHASA ARAB DAN MELAYU

6.0	Pendahuluan	166
6.1	Aspek-aspek Kajian Kontrastif	166
6.1.1	Aspek Kriteria Dan Ciri	167
6.1.2	Aspek Binaan Subjek	171
6.1.3	Aspek Binaan Predikat	174
6.1.3.1	Frasa Nama Sebagai Predikat	175
6.1.3.2	Frasa Kerja Sebagai Predikat	177
6.1.3.3	Frasa Sendi Sebagai Predikat	181
6.1.3.4	Frasa Adjektif Sebagai Predikat	183
6.1.3.5	Ayat Kata Nama Sebagai Predikat	184
6.1.4	Aspek Hukum	187
6.1.4.1	Tanda Kasus Dalam Ayat Nominal	187

6.1.4.2	Susunan Biasa	189
6.1.4.3	Susunan Songsang	189
6.1.4.4	Keserasian	191
6.1.4.5	Pengguguran Subjek	194
6.1.4.6	Pengguguran Predikat	198
6.1.4.7	Predikat Berbilang	203
6.1.4.8	Subjek Kata Nama Am	205
6.2	Kesimpulan	205

BAB KETUJUH

RUMUSAN DAN CADANGAN

7.0	Pendahuluan	207
7.1	Persamaan Asas Struktur Ayat Bahasa Arab Dan Melayu	207
7.1.1	Aspek Kriteria Dan Ciri	207
7.1.2	Aspek Binaan Subjek	208
7.1.3	Aspek Binaan Predikat	210
7.1.4	Aspek Hukum	212
7.2	Perbezaan Asas Struktur Ayat Bahasa Arab Dan Melayu	213
7.2.1	Aspek Kriteria Dan Ciri	213

7.2.2	Aspek Binaan Subjek	214
7.2.3	Aspek Binaan Predikat	215
7.2.4	Aspek Hukum	216
7.3	Kesimpulan	218
7.4	Cadangan Dan Saranan	219
7.4.1	Cadangan Kepada guru Dan Pelajar	219
7.4.2	Cadangan Kepada Pentadbir, JPS Dan KPM	220
7.5	Kesimpulan	221
	BIBLIOGRAFI	223

TRANSLITERASI EJAAN ARAB KE MELAYU

Nama huruf	Lambang huruf	Transliterasi	Nama huruf	Lambang huruf	Transliterasi
hamzaʔ	ء	'	qa:f	ق	q
ba:ʔ	ب	b	ka:f	ك	k
ta:ʔ	ت	t	la:m	ل	l
tha:ʔ	ث	th	mi:m	م	m
ji:m'	ج	j	nu:n	ن	n
ha:ʔ	ح	h	ha:ʔ	هـ	h
kha:ʔ	خ	kh	wa:w	و	w
da:l	د	d	ya:ʔ	ي	y
dha:l	ذ	dh	ta:ʔ marbu:taʔ	ة	ṭ
ra:ʔ	ر	r	Vocal pendek atas	َ	a
za:y	ز	z	Vocal pendek bawah	ِ	i
si:n	س	s	Vocal pendek depan	ُ	u
shi:n	ش	sh	Vocal panjang atas	أَ	a:
sa:d	ص	s	Vocal panjang bawah	إِ	i:
da:d	ض	d	Vocal panjang depan	أُ	u:
ta:ʔ	ط	t	Diftong	أَي	ay
ta:ʔ	ظ	z		أَوْ	aw
'ayn	ع	'	Tashdid ya:ʔ	يَّ	yy
ghayn	غ	gh			
fa:ʔ	ف	f			